

Виходячи з результатів розрахунків, проведених з використанням офіційної статистичної інформації, до останніх двох груп сьогодні не належить жодна з областей України.

У цілому, забезпечення соціально-економічної безпеки має розглядатися як система (у рамках системного підходу), як процес (у рамках процесного підходу) і як сукупність функцій (у рамках функціонального підходу). Кожен з позначених напрямків має досить великий масштаб і має знайти відображення у відповідній системі показників.

Максимів Б. М.

аспірант кафедри менеджменту
Львівський національний університет імені Івана Франка

ІННОВАЦІЇ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Інновації — суттєвий елемент підвищення ефективності економіки. Промислова інновація починається з ідеї і проходить фази дослідження, розробки та створення нових зразків продукції, технологій чи послуг та їх комерціалізацію. Завдяки інноваціям стають життєздатними малі і середні підприємства. Часто вони притягають до себе «розсіяні» підприємницькі таланти і залучають висококваліфіковану робочу силу, нові технології, що забезпечує випуск продукції поліпшеної якості.

Закон України «Про інноваційну діяльність» визначає її об'єкти, кількість яких надзвичайно велика. На їх здійснення необхідні значні фінансові та матеріальні ресурси, що, як відомо, в нашій державі обмежені. Врахування цих аспектів допомагає визначити пріоритети інноваційної діяльності. На вирішення цієї проблеми спрямований Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні».

Реалізація інноваційних процесів — спосіб повернення до життя традиційних видів економічної діяльності. Він полягає в повторному вливанні в них рушійних сил, здатних забезпечити конкурентоспроможність і створити нові робочі місця за допомогою цілеспрямованого розвитку всієї технологічної бази. Тут використовують цілу низку технологій. Це не тільки електроніка, інформаційні технології, засоби гнучкої автоматизації, нові технології одержання, переробки й обробки матеріалів, способи і засоби економії енергії, а також тип організації, що краще реагує на потреби виробничого процесу і ринку, сприяє зменшенню витрат і усуненню «вузьких» місць.

Конкурентоспроможну частку на ринку неминуче буде втрачено тими підприємствами та організаціями, яким не вдалося

оцінити важливість реалізації інновацій. Це характерно, наприклад, для такої галузі, як суднобудування, яка в нашій державі «застигла». У Європі, Японії і Південній Кореї вона характеризується високим рівнем інноваційної активності.

Нині важливу роль у визначенні спрямованості дослідницької й інноваційної діяльності відіграє ринок. Тому потрібно здійснювати ретельне, постійне оцінювання потреб ринку, виявляти способи їх задоволення. Аналіз і врахування потреб ринку означають зміну акценту випуску стандартної продукції від кількісної до якісної сторони, позначеної високим рівнем диверсифікованості. Тож щоразу більшу увагу слід приділяти ринку на етапі конструювання і виробництва продукції, що є не тільки спонукальною причиною проведення досліджень та інноваційної діяльності, а й визначальною метою її реалізації [3].

Структури дослідницьких організацій не повинні бути занадто громіздкими. Цим організаціям слід виконувати тільки основні, істотні функції і бути постійно інформованими про все нове, що з'являється на горизонті. Повинен проводитись постійний контроль і безупинно відслідковувати процеси, які відбуваються в тому чи іншому виді економічної діяльності.

Зазначена інноваційна політика дає можливість «перескочити» через численні етапи у процесі розвитку, проходження яких в іншому випадку вимагало б багато часу для підготовки виробництва і нагромадження капіталу. Нині вже виявлено нові технології, що можуть бути адаптовані і використані з метою росту ефективності функціонування традиційних галузей, забезпечення стабільного розвитку базових галузей, структурної перебудови і децентралізації економіки.

Аналіз функціонування видів економічної України свідчить, що до найбільш пріоритетних, з позиції інвестування та інновацій належать ракетно-космічне виробництво; літакобудування; суднобудування; біотехнології; інформатизація; виробництво окремих видів озброєння і військової техніки.

Фактично підприємства та організації цих видів економічної діяльності завдяки своїй наукомісткості та високій технологічності вже є інноваційними лідерами України. А інновації стають щоразу перспективнішими, оскільки так забезпечується технологічне оновлення виробництва, підтримується і розвивається конкурентоспроможність.

Розвиток зазначених виробництв значно полегшить конкретизацію пріоритетів наукових досліджень і розробок, позитивно

вплине на оптимізацію мережі наукових установ та впорядкування системи підготовки наукових кадрів.

Україна має визнаний високий науковий та виробничий потенціал у галузі космічного будівництва. Його державна підтримка надає можливість не тільки вирішити внутрішні економічні проблеми на якісно новому технічному рівні, а й виходити на світовий ринок зі зразками космічної техніки, що не мають аналогів у світі, для одержання прибутків від продажу продуктів та результату космічної діяльності.

Література

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» // Урядовий кур'єр. — 2002. — 7 серпня.
2. Ланко О. Інноваційна діяльність в системі державного регулювання. — К.: ІЕП НАНУ, 1999.
3. Паушта М. Інновації як фактор випереджального розвитку економіки. // Персонал, № 6, 2006.

Марченко О. О.

асистент кафедри економіки підприємства
Національний гірничий університет
(м. Дніпропетровськ)

ЕКОНОМІЧНО ДОЦІЛЬНЕ ВИЛУЧЕННЯ МАЛИХ ЗАЛИШКОВИХ ЗАПАСІВ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА УМОВА ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ ВУГІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Загальноприйнятою серед фахівців вугільної галузі є думка, що закриття шахт, що мають малі залишкові запаси корисних копалин в межах існуючих гірничих відводів, призводить до зниження середньої собівартості видобутку вугілля по галузі і дозволяє підвищити конкурентоспроможність українського вугілля.

Безумовно, закриття шахт має позитивні сторони, до яких відносяться: підвищення ефективності роботи галузі через зниження середньої собівартості видобутку вугілля; зменшення чисельності персоналу, що працює в несприятливих умовах; відмова від витрат на підтримку потужності шахти; виключення дотацій на перевищення собівартості над ціною вугілля.

Проте, негативні наслідки закриття шахт не менше, ніж позитивних: труднощі рішення соціальних питань щодо персоналу шахти, яку закривають; зниження обсягів видобутку вугілля; втрати неви-